

Κείμενο

Γλώσσα, στάσεις και συμπεριφορές του εφήβου (4056)

Ο έφηβος αισθάνεται αποκλεισμένος, γιατί δεν μπορεί να «μεταφράσει» με λέξεις τα **έντονα συναισθήματά** του και τις υπερβολικές αλλαγές που αισθάνεται να συμβαίνουν καθημερινά στη ζωή του. Γι' αυτό πολλοί έφηβοι δεν διστάζουν να τροποποιήσουν την ομιλία τους, να βρίσουν και να εκδηλώνουν συμπεριφορές οι οποίες δεν δείχνουν σεβασμό, ενώ οι ίδιοι επιζητούν τον σεβασμό. Η «παραμόρφωση» της γλωσσικής δομής αντανακλά τις δικές τους εσωτερικές αναστατώσεις, αλλά και την «επιθετική» πολλές φορές διάθεσή τους να ανατρέψουν τα δεδομένα και να επιβάλουν τη δική τους προσωπική «κοσμοαντίληψη» και «κοσμοθεωρία».

Οι νεωτερισμοί, οι παραφθορές, οι μετατροπές, οι παραλλαγές, οι προσθαφαιρέσεις λέξεων δεν έχουν να κάνουν με τη γλωσσική πενία ή με την έλλειψη ικανότητας για μάθηση, αλλά κυρίως με τις **εφηβικές ανησυχίες**, με την ανάγκη των εφήβων για επιβεβαίωση, για διαφοροποίηση από τους άλλους και με την άρνησή τους να δεχτούν κάτι ήδη «μασημένο». Γενικά, η γλώσσα των εφήβων εκφράζει τις αντιφάσεις τους, τα κενά τους, τις αμφιταλαντεύσεις τους, τις **αναζητήσεις** τους, την ανάγκη αλλαγής και ανανέωσης, την επαναδόμηση του ψυχισμού τους καθώς και της ταυτότητάς τους.

Επίσης, ποικίλες είναι οι στάσεις και οι συμπεριφορές που παρατηρούμε κατά τη διάρκεια της εφηβείας. Έτσι, ο έφηβος άλλοτε επιθυμεί να μείνει μόνος, κι άλλοτε επιζητά επίμονα τη συντροφιά, άλλοτε αποστρέφεται την εργασία κι άλλοτε ρίχνεται με τα μούτρα σ' αυτή, αισθάνεται αμηχανία για το σώμα του αλλά και προσπαθεί να αναδείξει την ομορφιά του. Ακόμη, σε κάποιες περιπτώσεις εκδηλώνει νευρική και ανησυχία, ενώ σε άλλες κατακλύζεται από ανία και είναι ιδιαίτερα ευσυγκίνητος. Άλλα χαρακτηριστικά της εφηβικής ηλικίας είναι η **έλλειψη αυτοπεποίθησης**, η ονειροπόληση, το ψέμα, αλλά και η αντιδραστική, μερικές φορές εχθρική στάση, όχι μόνο προς τους ενήλικες, αλλά και προς το άλλο φύλο. Τέλος, η τάση του εφήβου να **αμφισβητεί**, συχνά με τρόπο άγονο κι επιθετικό, συντελεί στο να θεωρείται από το κοινωνικό περιβάλλον επαναστάτης ή ταραξίας.

Θ. Γιοβαζολιάς κ.α. (2011). *Συνεργασία εκπαιδευτικών - οικογένειας*, 29-30.
Αθήνα: ΥΠΔΒΜΘ., Γ. Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης. ΙΔΕΚΕ (διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιες αλλαγές, σύμφωνα με το κείμενο, παρατηρούνται στις στάσεις και τις συμπεριφορές των εφήβων και τι εκφράζουν οι αλλαγές αυτές; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Με ποιες διαρθρωτικές λέξεις επιτυγχάνεται η συνοχή μεταξύ των περιόδων της τρίτης παραγράφου (Επίσης...ταραξίας) του κειμένου;

(μονάδες 10)

B1. Να συντάξετε μία παράγραφο 60-80 λέξεων χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις/φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: έντονα συναισθήματα, εφηβικές ανησυχίες, αναζητήσεις, έλλειψη αυτοπεποίθησης, αμφισβητεί.***

(μονάδες 10)

B2.α. Ο τίτλος του κειμένου είναι κυριολεκτικός/δηλωτικός ή μεταφορικός/συνυποδηλωτικός;

(μονάδες 5)

B2.β. Να δώσετε έναν δικό σας σύντομο μεταφορικό/συνυποδηλωτικό τίτλο στο κείμενο.

(μονάδες 10)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1 Σύμφωνα με το συγγραφέα, οι έφηβοι βιώνουν έντονες ψυχικές διακυμάνσεις. Από τη μια επιθυμούν να απομονωθούν, από την άλλη νιώθουν την ανάγκη για παρέα. Ακόμα, κάποιες φορές είναι εργασιομανείς και νευρικοί, ενώ άλλες φορές νιώθουν ανία και πλήξη. Πολλές φορές γίνονται αντιδραστικοί, όταν είναι συναισθηματικά φορτισμένοι, λόγω έλλειψης αυτοπεποίθησης. Αυτές οι αλλαγές στη στάση και τη συμπεριφορά των εφήβων, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν επαναστατικές επειδή θέλουν να διαφέρουν.

A2

1. *επίσης* (πρόσθεση / συμπλήρωση)
2. *έτσι* (συμπέρασμα)
3. *ακόμη* (πρόσθεση / συμπλήρωση)
4. *άλλα χαρακτηριστικά* (συγγένεια / συνάφεια νοημάτων)
5. *τέλος* (χρονική σχέση)

B1 Η εφηβεία είναι η περίοδος της κρίσης, των συγκρούσεων και των προβλημάτων για τους νέους. Έχουν έντονα συναισθήματα και εφηβικές ανησυχίες. Όλα αυτά οφείλονται στην έλλειψη αυτοπεποίθησης, όταν οι μεγάλοι, για παράδειγμα, τους αμφισβητούν. Μόνο όταν νιώσουν βαθιά κατανόηση και αναγνώριση, ως προς τις αναζητήσεις τους, και ιδιαίτερα από τους γονείς τους, θα αποκτήσουν πάλι την εμπιστοσύνη και την αυτοπεποίθησή τους.

B2 α. κυριολεκτικός / δηλωτικός

β. “Εφηβεία: Η εποχή των συγκρούσεων.”